

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

22. An Indulgentia alicui Templo concessa perseveret, si Templum alium
transferatur in locum? Et quid, si dirueretur, & reficeretur per partes? Ex
p.6. tr. 7. & Misc. 2. r. 32.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

vel satisfactionis nobis deficientis) acquirere illam satisfactionem Indulgencie, etiam quando tale opus operatur neque intendat actualiter, neque virtualiter, sed etiam si penitus ignoret, quae veritas magis confirmatur ex probabili opinione afferente, quod quis satisfacit praecerto recitandi Horas Canonicas, & audiendi Missam & sacramentalis precientiae, si fiat opus iniunctum, quamvis fiat cum formaliter intentione positiua non satisfaciendi pro tunc, ergo satisficit praecerto imposito pro faciendis rebus iniunctis pro Indulgencia; etiam si quis careat intentione actuali, vel virtuali eam lucrandi, hoc enim est multo minus, quam in supradictis tribus praecceptis habere intentionem actuali non satisfaciendi pro tunc, quod non obstante satisficeret, & haec omnia docet Portel *vbi supra* alias etiam adducens rationes, & ideo concludit, quod si in aliqua Ecclesia est una Indulgencia concessa intranti illam, & ibi certis vicibus dicenti *Pater noster*, & *Ave Maria*, vel quid simile, si aliquis existens in gratia intrauit Ecclesiam, & recitauit Orationes iniunctas pro illa Indulgencia lucranda, sed ignorauit ibi talam Indulgenciam illo die concedi, hoc non obstante ascribit supradictam illam Indulgenciam lucrari, & hanc sententiam restatur Portel audiuisse ex ore proprio a sapientissimo Patre Ludouico Molina Societatis Iesu in illam docente.

Sup. hoc in
Ref. praete-
rita.

tiae nulla efficitur menio de die mensis, sed concedetur Indulgencia pro die festiuitatis; ergo ita transfratur etiam Indulgencia. Hoc addam, hic, quod non obstat doctrina P. Magistri Lezana *vbi supra* in *summa* tom. 3. ver. *Festī dies numer. 13.* ex Portello & Azorio, quod aliquis dies festus habeat Indulgenciam annexam lucrandam tali die, si contingat officium illius dicti transferri in aliud diem, tunc Indulgencia non transfratur. Non, inquam, hoc obstat, quia fons cum Lezana, quod quando transfratur officium, non transfratur Indulgencia; sed secus dicendum, puto quando transfratur, tum ipsa festiuitas, tunc enim puto ut dixi quod transfratur etiam Indulgencia.

R E S O L . XXI.

An Indulgencia concessa alicui dici festo transfratur, si dies festus transfratur? Ex part. 6. tract. 7. & Misc. Ref. 3.

§. 1. **C**ausa est practicabilis, & ad illum negantur respondet ex Azorio Fagundez in *præcepto* 1. *Eccles. lib. 1. cap. 2. n. 10. vbi sic ait*, Sed rogabis, *an quando transfruntur horas Canonicae, transfratur etiam Indulgencia concessa à Summo Pontifice; Negat expressè tom. 2. Moral. institut. lib. 1. cap. 28. quif. 8. fol. 183. colum. 1.* affirmans eas esse adnexas ex confusu & concessione Summi Pontificis, dici certo, & non posse in aliud diem transferri; nisi speciale primitium in illarum diplomate exprimatur, cui opinioni assentior, propter candem rationem.

2. Verum affirmatiæ sententiae adhæret Franciscus Sylvius in *resolut. variis verbis*, *Indulgencia vbi ita scribit*. Si concedatur indulgentia visitantibus Ecclesiæ N. dì festo talis aut talis Sancti, nulla facta mentione díei mensis, aut díei depositionis, aut mortis, aut translationis, aut similis: & contingat festum illud celebrari die ordinario, in quem cadit, sed aliquo alio, in quem non solùm officium, sed etiam festum transfratur; verisimile est indulgentiam quoque transfratur quandoquidem Indulgencia concedatur pro dicto festo talis Sancti: dies autem festus illius fit, quando eius officium, ac festum celebratur. Vnde si concedatur indulgentia in festo Annuntiationis B. Mariae Virginis & quoniā die 25. Martij cadi in seprimanam Sanctam, festum simul cum officio transfratur ac celebratur post Dominicinam in Albis, probable est indulgentias lucrandas esse non in die 25. Martij, sed eo die quo post Pascha festum illud celebratur. Idemque propter eandem rationem dici posse videtur, quando nulla similiter facta mentione díei mensis, aut depositionis, &c. conceditur indulgentia visitantibus Ecclesiæ tam die festo, vel in festo B. Benedicti, S. Thomæ, S. Francisci de Paula, &c. & propter Dominicinam Quadragesimam, aut aliud impedimentum, Benedictini, Dominicani, Minimi, aut alij facta illa transfrunt maxima præscriptum Romanorum Pontificum, quod nullum fideles lucrari possint indulgentias, eo die quo festa illa celebrantur. Huc usque Sylvius satis quidem probabiliter,

R E S O L . XXII.

An Indulgencia, alicui Templo concessa perseveret, si Templo alio transfratur in loco? *Et quid si dirueretur, & neficeretur per partes?* Ex p. 6. 7. & Misc. 2. Ref. 3.

§. 1. **E**x Gallia fuerunt mihi transmissa duo dubia, & ita erat petitio. In Ecclesia Sancti Caroli Lugdunensis sunt altaria ad Confraternitates diversas pertinentia; unum, v. g. ad Confraternitatem S. Josephi, aliud ad Confraternitatem S. Iacobi, aliud, &c. Unaquaque Confraternitas pro sua Capella, vel pro suo Altari Indulgenciam plenariam ad septennium per Breue obtinuit, in quo est Clauſula (volumus autem quod si alii Christi fidelibus dictam Ecclesiam visitantibus aliquam aliam Indulgenciam perpetuo vel ad tempus nondum elapsum duraturum concesserimus, praesentes nullæ sint.) Quaritur modo an hoc non obstante valeant Indulgencie ut supra concessæ? Secundum dubium sic erat. Confraternitas, v. g. Sancti Caroli Lugdunensis Indulgenciam plenariam pro sua Ecclesia seu Capella obtinuit in die festo Annuntiationis, vt in Breui continetur lucranda. Vt si autem Ecclesia Lugdunensis est non solùm transference officium dictæ Annuntiationis, quando in Hebdomada maiori cadit, verum etiam solemnitatem ita quod in ea die in qua fit translatio omnis loci populos cœsifit ab opere. Quaritur modo an in dicto translationis casu transfratur quoque Indulgencia?

2. Ad primum dubium respondi affirmatiè, quia verba dictæ clauſulae intelligenda sunt de alia Indulgencia sunili expressa in eadem concessione, ob dictiōnem, aliam, quæ est repetitiva eiusdem qualitatis, quæ prius, seu immediate fuerat expressa; vnde v. g. valida erit Indulgencia cum dicta clauſula pro festo B. Caietani, etiam quod in nostris Ecclesiis adesse Indulgencia pro festo B. Andreae. Et ita docet Lezana in *summa*, tom. 3. ver. *Clauſula*, numero 25. Naldus eod. ver. & Gauantus in *Manuali Episcop. ver. Indulgencia*, n. 17.

3. Ad secundum dubium etiam affirmatiè respondi ex dictis supra in alia resolutione ex doctrina Francisci Sylvi in *resolutionibus variis*, ver. *Indulgencia* 2. §. Si autem; quia ut suppono in breui dictæ Indulg-

Sup. in Ref.
quæ nunc
hanc seq.

De Indulgentiis. Ref. XXII I. &c.

189

Negatuum sententiam tenet Pater Lugo de *Sacrament. Penitent. disputat. 27. sect. 8. n. 131.* Circa indulgentiam localem queri solet, an diruta Ecclesia, cui concessa erat, maneat indulgentia in alia Ecclesia, si in eodem situ reædificatur? Aliqui Canonizate dicunt, si auctoritatem Superioris Ecclesia ab uno ad alium locum transferatur, deferre secum suas indulgentias. Pater Suarez *disp. 15. sect. 1 n. 9.* probabile est putat, quia in eodem situ statim alia ædificatur; tamen tamē dubia est talis indulgentia, quia recte illa et alia Ecclesia non solum phycē, sed moraliter, & idē indiget noua consecratione. Alter dicendum est, si non tota simul, sed per partes dirueretur; tunc enim nunquam prior Ecclesia desit esse, sed semper moraliter eadem perseveratur. Ita Lugo.

I Verum affirmatum sententiam docet Ghilinus *in ref. cas conscient. verb. Indulgientia. n. 1. & Bonacina tom. 1. disp. 6. q. 1. punct. 8. n. 5.* vbi ita assertum. Si indulgentia concessa sit ipsi templo, sicut ordinariæ præsumendum est ipsi templo concessam fuisse, cum ordinariæ præscribatur aliquid intra talen locum, vel templo fieri, censetur indulgentiam transferri loco, in eōque perferatur; nam censetur adhuc eadem Ecclesia, & idem templo, quod comparari potest personæ, que locum defert priuilegium personale.

RESOL. XXIII.

An diruto Templo Indulgientia ipsi concessa pereat?
Et quid, si Superioris auctoritate Ecclesia destruatur in peccatum delinquentum? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 10.

Ad hunc casum liber respondere cum verbis Pauli Layman, in *Theolog. moral. l. 5. tr. 7. c. 3.* non, vbi sic sit. Si Ecclesia diruta iterum non reædificetur, locus priuilegia Indulgientia, cum non loco sumpticit, sed Ecclesia fuerit concessa, fin' verò ædificetur iterum Ecclesia in eodem loco, retinet Indulgientiam, sicut & alia priuilegia, quippe cum moraliter eadem Ecclesia censeatur, sicut docet idem Suarez n. 8. Limitatamen Innocent. in *cap. 2. de noni operis muniatione.* glossa in reg. 7. in 6. Nisi Superioris auctoritate destruatur in peccatum delinquentum, tunc enim omnibus priuilegiis isolari censetur, vt iterum ei expresse, seu tacite conferenda sit, de novo ædificetur. Id vero non est improbatum, atque in praxi seruari solet, quod Innocent. ibid. docet, & Ludouic Bononius in *tr. de Indulg. n. 75.* si Ecclesia auctoritate Superioris tali passio destruitur, & sub eodem titulo ac Patrono in alio locum transferatur, etiam Indulgientias & alia priuilegia eius transferri, quod etiam docuit glossa in reg. 7. in 6. D. Antonin. part. 1. tit. 19. cap. 1. §. 2. Suarez lib. 8. de legib. cap. 5. in fine, qui bene id explicat transferri priuilegia vna cum Ecclesia, si concessa non ratione situs, aut loci, sed absolutè Ecclesia, & proprio nomine ac titulo suo. Vide etiam Villalobos in *summa tom. 1. tract. 26. difficult. 24. num. 2.* & Philippum Fabrum de penit. in 4. sentent. diff. 19. q. vn. diff. 3. c. 6. n. 184.

RESOL. XXIV.

An Indulgientia alieni Templo, vel Sacello concessa amittatur, destruendo Templo, si non reædificetur?
Et quid, si per partes destruatur, & per partes reædificetur?
Et quid si Ecclesia auctoritate Prelati destruatur ea lege, ut in loco reædificetur, seruando eundem titulum, & Patronum, an secum ferat suas Indulgientias, & Priuilegia?

Et an locus, ubi destruendum fuit Templum, gaudet immunitate? Ex p. 11. tr. 8. & Misc. 8. Ref. 9.

Ad hunc casum sic responderet Gobat de *indul.* Sup. conçrō in hac Ref. plumb ilud; aut facillum, certum, est perire indulgentiam, nam indulgentia non erat data loco simpliciter, sed Ecclesia; Layman. c. 3. num. 5. Si autem per partes, seu paulatim destruatur, & per partes reædificetur, si cut manet eadem moraliter Ecclesia, ita & eadem indulgentia; Lugo n. 131. In modo eti si tota simul destruatur, & alia mox extruatur in eodem loco, censetur Suarez d. 52. sect. 1. n. 9. probabiliter remanere priorem indulgentiam; sed Lugo de hoc dubitat. Quin Layman, testatur in praxi obseruari, ut quando Ecclesia auctoritate Prelati destruatur, ea lege, ut alio loco reædificetur, seruando eundem titulum, & Patronum, secum ferat suas indulgentias. Ita Gobat; cui adde Di castillum de *Sacr. tom. 2. tr. 9. disp. 2. dub. 7. num. 11.* cum seq. qui etiam obseruat probabilem esse, & in praxi securum si Ecclesia superioris auctoritate tali pacto destruatur, ut sub eodem titulo, aut Patrone in aliud locum transferatur, etiam indulgentias, & alia priuilegia transferri, Suares illo 8. de legib. c. 5. in fine. Qui recte explicat transferri priuilegia vna cum Ecclesia, si concessa fuerunt non ratione situs, aut loci, sed absolute ipsi Ecclesia proprio nomine, & titulo suo. Ita etiam S. Antoninus 1. p. tit. 19. cap. 1. §. 2. & Glossa in reg. 7. in 6. Layman. supr. Franciscus Hottomanus l. illustrum quæstionum quæst. 8. Bonacina supr. qui addit inde colligi, quod cum consecratio destructio templi, adhuc adharet solo, locus consecratus, vel benedictus semper retinet sua priuilegia, quæ ex loci consecratione, vel benedictione sequuntur, quale priuilegium est locum non esse venalem, non posse conuerti ad prophanos usus, & gaudere immunitate, si immunitas primario concessa sit area, & non ratione ædificatio. vñeg. Immunitatis in Ref. præterita rita à fin. 10. & veri. Nisi Superioris, & melius in tom. 9. tr. 1. concessa sit, vt dicebam, sicut ordinariæ præsumendum est, concessa, quia ordinariæ præscribitur aliquid intra talen locum, vel templo fieri; tunc putat indulgentiam transferri, censetur enim eadem Ecclesia, & post initium idem templo, & est, quasi priuilegium concessum persona, quæ secum defert priuilegium personale. Quæ doctrina aliquibus videtur probabilis. De consecratione verò adhuc mihi minus placet, quæ si templo destruatur, non potest in aliud locum transferri, etiam si idem lapides, ligna, &c. alio transferantur; immò etiam si iterum in eodem loco reædificetur, nisi paulatim fuerit destructa, & reædificata; nam tota simul destruenda, & iterum reædificata priorem consecrationem amittit. Hæc omnia Dicastillus, qui citat Suares, Pinellum, Graffium, & Bonacinam.

RESOL. XXV.

An destruenda Medallia, Rosario, Imagine, pereat Indulgientia?

Et quid, si non sit penitus destruenda?
Et quanta debet esse ruptura, aut fractio, ut censetur perisse Indulgientia?

Et notatur in applicatione Indulgientiarum, opus esse, vt quis coram se habeat Medallias, Rosaria, & Imagines, & semel Medallias Indulgientia applicata, postea non potest amplius tolli, & alia similibus applicari.
Et docetur, quod facultas concedendi Indulgientias nunquam delegatur laicis, & fœminis; sed tanen bi possunt determinare grana, aut Imagines.

Et